

PL 5: MODEL DOBRÉHO ŽIVOTA

Co je model dobrého života („Good Lives Model“)?

Model dobrého života vychází z předpokladu, že všichni lidé mají v životě podobné cíle a že páčání trestných činů souvisí se snahou těchto cílů dosáhnout. Trestné činy jako prostředek k dosažení životních cílů ale poškozují druhé a vedou k závažným problémům v životě. Model dobrého života pomáhá lidem pochopit vztah mezi jejich dosavadním kriminálním chováním a jejich životními cíli a tím, jak jich mohou dosáhnout a jak mohou vést naplněný život, aniž by ubližovali druhým.

Obecné životní cíle

Individuální představy o tom, co je dobrý život, se různí. Existuje ale řada životních cílů, které jsou společné většině lidí. To, jak důležitý je ten který cíl, určuje, co má největší význam v životě konkrétního člověka. Cíle zahrnují tyto oblasti:

- **Zdraví a bezpečí**
- **Vnitřní klid**
- **Sounáležitost**
- **Dovednosti**, být dobrý v tom, co dělám; koníček, volný čas nebo práce
- **Učení a vědění** v oblastech, které mě zajímají
- **Sebeurčení** (tedy kontrola nad vlastním životem)

My, lidé, v životě sledujeme některé nebo všechny tyto cíle. Občas při tom ale zažíváme problémy.

Problémy při dosahování dobrého života

Hledání naplnění našich životních cílů je jako hledání cesty v labyrintu. Občas se dostáváme do slepých uliček a stojíme před výzvami. Místo toho, abychom šli správnou cestou, necháme se lákat ke zkratkám, abychom dosáhli toho, co chceme. Tyto zkratky mohou být drogy, trestné činy a násilí. Ačkoliv nám možná poskytnou rychlé uspokojení, přinášejí i řadu dlouhodobých nevýhod. Ty nás vzdalují od cílů a dobrého života. Například by mohl někdo se vztahovými problémy v zoufalé snaze vztah zachránit (tedy jít zkratkou) použít násilí. Možná by pak zažil krátký pocit uspokojení, ale dlouhodobé důsledky pro dotyčného a jeho oběť jsou velmi vzdálené pocitu uspokojení.

Jak může model dobrého života pomoci mně nebo někomu, kdo je pro mě důležitý?

Čím více zkratk na cestě zvolíme, tím zmatenější pro nás labyrint bude. Psychologové, sociální pracovníci, probační úředníci a jiní lidé mohou pomoci najít cestu labyrintem, když se budou věnovat některým příčinám zkratk a budou je řešit. Pomoci mohou i přátelé a rodina, když dotyčnému ukáží jiné možnosti dosažení cílů bez poškozování druhých a vyvolávání dalších problémů. **Model dobrého života** pomáhá lidem pojmenovat, jak si chtějí uspořádat život a jak toho mohou dosáhnout, aniž by ubližovali druhým.